

klagelig nok gjaldt Perioden fra 1902 til 1906, altsaa før den store Omvendelse af det nu herskende moderate Parti, og siden den Tid ere vi komne op med de ordinære militære Udgifter i hvert Fald med en Trediedel af det Beløb, der var den Gang. Det ærede Medlem sammenlignede i sin Tale Danmark med en Række andre Lande, deriblandt Belgien, hvis Hæрудgifter han meget omhyggelig sammenlignede med voré. Bag efter opgjorde han de samlede Forsvarsudgifter til Hær og Flaade, men der tog han ikke Belgien med, fordi Forholdet der stiller sig noget anderledes af den rimelige Grund, at Belgien ingen Flaade har. Tilbage havde det ærede Medlem kun to Lande at holde sig til. Det ene Land var Sverige, det andet var Preussen. I de to Lande var der højere Militærudgifter end i Danmark. For Sveriges Vedkommende tror jeg, den Sag kan omtvistes. Det ærede Medlem nævnede Tallene 9 Kr. og 13½ eller 13⅓ Kr. pr. Hoved som Sammenligningstal, men det ærede Medlem har ikke taget med den store Stigning i Danmark i de sidste Aar, og saa maa jeg gøre opmærksom paa, at i Sverige har man et andet Syn paa dette Punkt fra konservativ Side end i Danmark. I Sverige er der ubehagelige radikale Mennesker, som pleje at foreholde de konservative, at de have faaet Militærudgifterne for højt op. Jeg har haft Lejlighed til at overvære en Tale af Føreren for det konservative Parti i Sverige, den daværende svenske Statsminister Lindman, og han udviklede med megen Iver, at det var en højst uberettiget Paastand fra de andres Side. Thi, sagde han, ganske vist ser det saadan ud paa Budgettet, men Budgettet i Sverige er af en helt anden Karakter end i de andre Lande, vi have f. Eks. hele Pensionsbyrden fra Militæretaten paa selve det ordinære Militærbudget. Og han holdt paa, at de vare ikke værre stillede i Sverige end i Danmark, naar disse Lande sammenlignedes. Og naar man tænker paa den Stigning, som er foregaaet paa vort Budget, saa tror jeg, det ærede Medlem fra Frederiksberg, hvis vi gaa til en nøjere Gennemgang af disse Tal, vil komme til samme Resultat.

Tilbage har det ærede Medlem kun eet Land, det forjættede Land, Preussen, det store Mønster, som vi i stigende Grad følge i vor Skattepolitik og i vor Militærpolitik i Danmark, og som paa saa mange Omraader nu er bleven det fælles Ideal for moderate og konservative her i Landet.

Men for mig kommer det til syvende og sidst ikke an paa disse enkelte Tal. Jeg tror, at man alle Dage kan regne dem ud paa forskellig Maade, og det er svært her

at sige, hvad der egentlig er rigtigt, om vi ere i Kr. højere oppe pr. Hoved end de andre, eller om de andre ere i Kr. højere oppe pr. Hoved end vi. Disse Sammenligninger kunne næsten altid omtvistes. Det for mig afgørende ved disse Udgifter er, at de andre Lande have ganske andre Betingelser for at kunne anvende dem efter deres Hensigt end vi i Danmark. Med de særlige Naturforhold, med de talmæssige Forhold, vi staa overfor i Danmark, ere Vilkaarene for et krigsmæssigt Forsvar, som er det eneste, der giver Mening i saa store Udgifter, i Danmark saa uendelig smaa, at de aldeles ikke kunne sammenlignes med Forholdene i andre Lande. Og efter min Mening er Forholdet endda dette, at disse Udgifter herhjemme ikke blot ingen Nytte gøre, men at de i meget høj Grad gøre Skade. Derfor mener jeg, at vi først og fremmest skulde rette vor Opmærksomhed mod dette Punkt, naar vi i Øjeblikket staa overfor den Opgave at skulle tilvejebringe en bedre Balance paa vort Budget. Men det er der jo ingen Udsigt til. Der er jo tværtimod Udsigt til, at vi komme til at gaa i modsat Retning. En Gang i Sommer, da den højtærede Finansminister var oppe i Kristiania, sagde han efter de Referater, der fremkom der oppe fra, at Militærudgifterne vare nu komne beklagelig højt op, og han føjede til, at der maatte en Standsning til, thi, sagde han, vi kunne ikke blive ved at dreje Skatteskruen ret mange Gange, før den tager Livet af os. Jeg ved nu ikke, om det var en Forudelse af egen Skæbne, politisk set, der bestemte denne Udtalelse af den højtærede Finansminister. Jeg har det Indtryk, at hvis det skulde overgaa ham at falde paa disse Omdrejninger, som han giver Skatteskruen, vil han føle sig som en Martyr. Jeg deler ikke denne Opfattelse. Jeg har den Mening, at hvis Skatteskruen politisk talt — naturligvis kun politisk talt — tager Livet af den højtærede Finansminister og det moderate Parti, der følger ham, vil der ske dem, hvad de have fortjent, ikke blot og ikke væsentligt, fordi det er dem, der have bidraget til, at denne Militærlovgivning er bleven gennemført i Danmark, men ogsaa og mest, fordi de paa det Tidspunkt, da Slaget stod sidste Gang derom, forelagde for Befolkningen Paastande med Hensyn til Følgerne af denne Lovgivnings Opretholdelse, som de selv i saa høj Grad siden have maattet erkende vare fuldstændig usandfærdige. De Oplysninger, hvormed den højtærede Finansminister og hans Fæller førte deres Valgkampagne i For-